

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

T: 01 478 9000

F: 01 478 9021

E: gp.mkgp@gov.si

www.mkgp.gov.si

Številka: 007-293/2025/2

Ljubljana, 17. 7. 2025

EVA (če se akt objavi v Uradnem listu RS)

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Ukrepi za preprečevanje in obvladovanje širjenja bolezni vozličasti dermatitis z zagotovitvijo zalog cepiva – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G in 65/14 in 163/22) in za izvrševanje 8. točke 45. člena Zakona o veterinarstvu (Uradni list RS, št. 33/01, 45/04 – ZdZPKG, 62/04 – odl. US, 93/05 – ZVMS in 90/12 – ZdZPVHVVR in 22/18) je Vlada Republike Slovenije na.... seji dne ... sprejela naslednji

S K L E P

1. Z namenom obvladovanja pojava in zajezitve morebitnega širjenja posebno nevarne bolezni živali - vozličasti dermatitis pri govedu se izvede nujni ukrep enkratne nabave zaloge cepiva v količini 150.000 odmerkov za izvedbo zaščitnega cepljenja v nujnih primerih zaradi neposredne ogroženosti zaradi pojavov in širjenja bolezni v evropskih državah.
2. Vlada Republike Slovenije pooblašča Upravo Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, da pristopi k izvedbi javnega naročila po postopku s pogajanji brez predhodne objave zaradi izkazane skrajne nujnosti v skladu s točko č) 46. člena Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15, 14/18, 121/21, 10/22, 74/22 – odl. US, 100/22 – ZNUZSZS, 28/23 in 88/23 – ZOPNN-F).

Barbara Kolenko Helbl
generalna sekretarka

Prejmeta:

- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, Dunajska 22, 1000 Ljubljana,
- Ministrstvo za finance.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

/

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- Vida Znoj, generalna direktorica UVHVVR.
- Damjana Grobelšek, Sektor za zdravje in dobrobit živali, UVHVVR.

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

/

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

/

5. Kratek povzetek gradiva:

/

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

V letu 2025 je iz naslova obveznosti, prevzete z izvedbo predlaganega naročila, predvideno povečanje odhodkov državnega proračuna v višini do 450.000 EUR. Pravice porabe so zagotovljene na PP 130040 Predpisano in preventivno zdravstveno varstvo živali ter ukrepi v veterini, ukrep 2337-17-0010 Predpisano in preventivno zdravstveno varstvo živali.

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3

Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna	450.000 EUR			
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva	/	/	/	/
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
Uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin	2337-17-0010 Predpisano in preventivno zdravstveno varstvo živali	130040 Predpisano in preventivno zdravstveno varstvo živali ter ukrepi v veterini	450.000 EUR	
SKUPAJ			450.000 EUR	
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	
SKUPAJ				

OBRAZLOŽITEV:**I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu**

V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):

- prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov,
- odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov,
- obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

(Samo če izberete NE pod točko 6.a.)

Kratka obrazložitev

/

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,

NE

- financiranje občin.	
Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje: – Skupnosti občin Slovenije SOS: NE – Združenju občin Slovenije ZOS: NE – Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani: – v celoti, – večinoma, – delno, – niso bili upoštevani. Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.	
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	NE
(Če je odgovor NE, navedite, zakaj ni bilo objavljeno.)	
Predlog sklepa ni takšne narave, da bi bila potrebna predhodna objava.	
(Če je odgovor DA, navedite: Datum objave: V razpravo so bili vključeni: – nevladne organizacije, – predstavniki zainteresirane javnosti, – predstavniki strokovne javnosti. – . Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte): Upoštevani so bili: – v celoti, – večinoma, – delno, – niso bili upoštevani. Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje: Poročilo je bilo dano Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o ..., kar je navedeno v predlogu predpisa.)	
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	NE

Mateja Čalušić
ministrica

PRILOGA

Na podlagi 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G in 65/14 in 163/22) in za izvrševanje 8. točke 45. člena Zakona o veterinarstvu (Uradni list RS, št. 33/01, 45/04 – ZdZPKG, 62/04 – odl. US, 93/05 – ZVMS in 90/12 – ZdZPVHVVR in 22/18) je Vlada Republike Slovenije na.... seji dne ... sprejela naslednji

S K L E P

1. Z namenom obvladovanja pojava in zaježitve morebitnega širjenja posebno nevarne bolezni živali - vozličasti dermatitis pri govedu se izvede nujni ukrep enkratne nabave zaloge cepiva v količini 150.000 odmerkov za izvedbo zaščitnega cepljenja v nujnih primerih zaradi neposredne ogroženosti zaradi pojavov in širjenja bolezni v evropskih državah.
2. Vlada Republike Slovenije pooblašča Upravo Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, da pristopi k izvedbi javnega naročila po postopku s pogajanji brez predhodne objave zaradi izkazane skrajne nujnosti v skladu s točko č) 46. člena Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15, 14/18, 121/21, 10/22, 74/22 – odl. US, 100/22 – ZNUZSZS, 28/23 in 88/23 – ZOPNN-F).

Barbara Kolenko Helbl
generalna sekretarka

Prejmeta:

- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, Dunajska 22, 1000 Ljubljana,
- Ministrstvo za finance.

Obrazložitev

Zakon o veterinarstvu (Uradni list RS, št. 33/01, 45/04 – ZdZPKG, 62/04 – odl. US, 93/05 – ZVMS in 90/12 – ZdZPVHVVR) v 8. točki 45. člena določa, da mora Republika Slovenija zagotoviti najmanjši obvezni obseg varstva živali pred kužnimi boleznimi na način, da zagotovi primerne zaloge cepiv, razkužil in drugih sredstev za preprečevanje, ugotavljanje in zatiranje živalskih kužnih boleznimi.

Izbruhi in prisotnost bolezni vozličastega dermatitisa v nekaterih državah Evropske unije v neposredni bližini (Italija, Francija) predstavlja resno grožnjo za vse države članice, še posebej za sosednje države, saj so vektorji (insekti) glavni način prenosa bolezni, poleg premikov okuženih živali. Vozličasti dermatitis je virusna bolezen goveda in vodnih bivolov. Gre za akutno infekcijsko bolezen, ki prizadene govedo vseh starosti. Povzročitelj bolezni je virus iz družine *Poxviridae*.

Bolezen se zelo hitro širi, glavni način prenosa bolezni je mehanski prenos z vektorji iz debela členonožcev (*Arthropoda*). Čeprav do sedaj ni bila ugotovljena specifična vrsta vektorja, imajo komarji (npr. *Culex mirificens* in *Aedes natrionus*) in muhe (npr. *Stomoxys calcitrans* in *Biomyia fasciata*) veliko vlogo pri prenosu bolezni. V manjši meri lahko predstavlja vir okužbe tudi neposreden stik med okuženimi živalmi. Do prenosa bolezni lahko pride tudi z zaužitjem vode in krme, onesnažene s slino okužene živali. Poskusno pa so izzvali okužbo pri živalih tudi z inokulacijo materiala iz vozličev po koži in s krvjo. S pojavom bolezni sledi ukrep pokončanja vseh dovzetnih živali v okuženih obratih ter prepovedi in omejitev trgovanja in izvoza govedi.

Bolezen se kaže s povečano temperaturo, vnetjem nosne sluznice, očesnih veznic, prekomernim slinjenjem. Kravam v laktaciji občutno pade mlečnost. Boleči vozlički v velikosti 2-5 cm se razvijejo po celotnem telesu, še posebej na področju glave, vratu, vimena in presredka.

Glede na razpoložljive podatke bi v primeru 10 % okuženosti (povprečna ocena) z vozličastim dermatitisom v Republiki Sloveniji po predvidevanjih znašala gospodarska škoda med 40 in 50 milijonov evrov. Škoda je ocenjena glede na zmanjšano proizvodnjo mleka in mesa, škodo v reprodukciji, izvedbo predpisanih ukrepov, izpad izvoza živali in nadomestila rejcem za pokončanje obolelih živali (vir: UVHVVR - Ocena škod zaradi pojava vozličastega dermatitisa pri govedu v Sloveniji, 2025).

V preteklosti je bil vozličasti dermatitis omejen na države podsaharske Afrike, pojavljal se je v večini afriških držav. Bolezen se je nato preko Bližnjega vzhoda razširila tudi v Turčijo in v letu 2014 pojavila na Cipru (severni del otoka). Leta 2015 je bila bolezen prvič ugotovljena na območju EU (Grčija), od koder se je v 2016 razširila še v Bolgarijo in na države Zahodnega Balkana (Severna Makedonija, Srbija, Črna gora, Albanija in Kosovo). Bolezen je bila v jugovzhodni Evropi z izvajanjem popolnega »stamping-out« (usmrtilcev čred) in hkratnega koordiniranega cepljenja v vseh okuženih državah zatrta. K preprečevanju širjenja bolezni iz držav Zahodnega Balkana naprej v EU je ključno vlogo odigrala izvedba preventivnega cepljenja na Hrvaškem, ki primerov bolezni ni potrdila.

Med strokovnimi institucijami (EFSA in GFTADs) je bil na podlagi novih izkušenj dosežen širok konsenz, da je cepljenje v kombinaciji z drugimi ukrepi optimalen način za preprečevanje in obvladovanje širjenja bolezni vozličastega dermatitisa, pod pogojem, da je izvedeno pravočasno. Temu primerno je bila spremenjena in posodobljena tudi zakonodaja.

Na podlagi EU zakonodaje (Delegirana uredba 2020/687/EU, Delegirana uredba 2023/361/EU) o ukrepih za obvladovanje izbruhov bolezni je izvajanje zaščitnega cepljenja v nujnih primerih ključni ukrep za preprečevanje vnosa oziroma širjenja VD.

V skladu s tehničnimi smernicami EU je glede EU banke cepiv za vozličasti dermatitis navedeno, da je za izvedbo cepljenja proti vozličastemu dermatitisu priporočena uporaba živega homolognega cepiva (LSD-virus, Neethling sev), ki je priporočeno kot najbolj učinkovito.

Prav tako Svetovna organizacija za zdravje živali (WOAH) priporoča takojšnje cepljenje po pojavu bolezni oziroma na ogroženih območjih in uporabo živih homolognih cepiv.

Enako navaja EFSA v znanstvenem mnenju iz leta 2019 (*Scientific report on LSD epidemiology*), da je množično cepljenje na prizadetih in ogroženih območjih ključni ukrep, ki pripomore k znatnemu zmanjšanju pojavnosti in prostorskega širjenja LSD, pod pogojem, da so ob vstopu virusa na določeno območje živali že zaščitene.

Zaradi novih pojavov vozličastega dermatitisa letos konec junija in julija na območju Francije in Italije, ob upoštevanju naravne prisotnosti vektorjev (komarji, muhe, klopi) in klimatskih pogojev, ki omogočajo širjenje bolezni preko vektorskih poti, ter intenzivnega trgovanja z Italijo in Francijo z govedom, je tveganje za širjenje in vnos bolezni v Slovenijo izredno visoko.

Evropska komisija je države članice v okviru Stalnega odbora za zdravje rastlin, živali, hrane in krme ter Vodij veterinarskih služb obvestila, da zaloge cepiv v EU banki cepiv ni in da bo tudi v prihodnje razpoložljivost cepiv iz EU banke omejena (zaloge ni, zaradi omejenih sredstev novega razpisa v tem letu EU ne bo izvedla). Zato je Evropska komisija pozvala države članice, naj same pristopijo k nabavi potrebnih zalog cepiva.

Upoštevajoč poziv Evropske komisije in dejstva, da je količina cepiva na trgu premajhna in ne sledi povečanemu povpraševanju zaradi novih izbruhov v Evropski uniji ter zaradi logistično zahtevne izvedbe, kar lahko v dani epidemiološki situaciji privede do nedopustnega podaljševanja odzivnega časa za ukrepanje, je nujno treba zagotoviti zadostno zalogo cepiva proti vozličastemu dermatitisu.

Glede na potrjeno prisotnost bolezni v sosednji Italiji, visoko tveganje širjenja bolezni z vektorji in kontakti, neposredno ogroženost obratov z govedom ter potencialno gospodarsko škodo in jasna priporočila ter predpisane zahteve za hitro ukrepanje menimo, da je izvajanje zaščitnega cepljenja v nujnih primerih proti vozličastemu dermatitisu nujno, učinkovito, sorazmerno in v skladu z zakonodajo ter priporočili Evropske unije in WOAH ter je zato izvedba javnega naročila po postopku iz 46. člena ZJN-3 upravičena.

Z namenom obvladovanja širjenja bolezni se glede na vse navedeno predlaga, da Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin nemudoma pristopi k nabavi 150.000 doz cepiva, ki zagotavlja takojšen odziv na izredno situacijo, z javnim naročilom po postopku s pogajanji brez predhodne objave skladno s točko č) prvega odstavka 46. člena Zakona o javnem naročanju, Uradni list RS, št. 91/15, 14/18, 121/21, 10/22, 74/22 – odl. US, 100/22 – ZNUZSZS, 28/23 in 88/23 – ZOPNN-F (v nadaljevanju ZJN-3), saj mora Republika Slovenija v skladu z 8. točko 45. člena Zakona o veterinarstvu (Uradni list RS, št. 33/01, 45/04 – ZdZPKG, 62/04 – odl. US, 93/05 – ZVMS in 90/12 – ZdZPVHVVR in 22/18) zagotoviti primerne zaloge cepiv, kar sodi v najmanjši obseg zdravstvenega varstva živali.

Če pride do pojava bolezni v Sloveniji, bo nabava cepiva za izvedbo rednih cepljenj (letne revakcinacije) izvedena po odprtem postopku javnega naročanja, skladno s 40. členom ZJN-3.

Predmet predvidenega naročila bo nabava 150.000 odmerkov cepiva. En odmerek cepiva zadošča za cepljenje enega goveda. Ocenjena cena odmerka cepiva je 3,00 € vključuje vse stroške povezane z zagotovitvijo zaloga cepiva, med drugim tudi vse materialne stroške, stroške prevoza, hrambo cepiva v primernem skladišču in tudi varnega uničenja cepiva, če do porabe ne bi prišlo oziroma za ostanke cepiva.

Ker gre v konkretnem primeru za izredno in nepredvideno situacijo in zato sredstva v potrjenem proračunu niso bila predvidena, so za nabavo cepiva ocenjena sredstva v 450.000 v okviru finančnega načrta UVHVVR.